

Izjava o političnem izključevanju

Ljubljana, 11. junij 2018

Predsednik republike Borut Pahor je 7. junija 2018 na tiskovni konferenci po »neformalnem« povolilnem srečanju z zmagovalcem Janezom Janšo (25 poslanskih mest), vsem strankam in izvoljenim poslancem priporočil politiko *vklučevanja*. To priporočilo je po vsej priliki povezano s številnimi predvolilnimi (in povolilnimi) napovedmi, da so *izključene* koalicije s predsednikom Janšo. To priporočilo bi bilo lahko namenjeno tudi Marjanu Šarcu (13 poslanskih mest), ki se je – ne da bi bil k temu povabljen in predno se je pogovorov lotil zmagovalec volitev - začel v javnosti vesti kot mandatar in sestavljati nekakšno koalicijo. Takšno vedenje Marjana Šarca, ki je predsednik stranke z enakim imenom, je nanavadno in sprto s povolilnimi postopki v demokratičnih državah.

Glavni problem najnovejših volitev in očitno tudi povolilnih postopkov je izključevanje. Ti postopki nemara ne bi zbudili pozornosti ali zgražanja, ko ne bi Slovenija v zadnjih 28 letih vendarle napredovala od prakse izključevanja, ki je bila nekoč značilna za jugoslovanski in slovenski enopartijski sistem. Nenavadno je, da se je sestavljanja vlade lotila stranka, ki je na volitvah dobila pol manj glasov kot zmagovalec. Nesrečni položaj se morda zdi podoben položaju po volitvah leta 1996, ko je bil parlament razdeljen na dve enaki polovici. Po eni strani so po vsej sili želele vladati stranke t.i. kontinuitete, po drugi pa desnosredinske stranke. Razlika je v tem, da je 25 sedežev imela levosredinska LDS, ki je navsezadnje ustvarila koalicijo z drugouvrščeno desnosredinsko SLS, ki je imela 19 sedežev. Če nas spomin ne vara, je gospod Šarec že v predsedniški kampanji, v državnozbornski pa še bolj, zagovarjal stališče, da je njegovi generaciji dovolj delitev na naše in vaše. Ob neupoštevanju volje volivcev, ki so namenili več glasov neki drugi stranki, ne pa njegovi, gospod Šarec vnaša v politični prostor novo polarizacijo, ki tepta večinsko voljo volivcev in korektno demokratično kulturo.

Ob tem se seveda postavlja vprašanje, od kod gospodu Šarcu spodbuda, da začne sestavljati vlado s strankami, ki so dosegle še slabše rezultate od njegovega, predvsem pa mnogo slabše od zmagovalca. Pojavljajo se domneve in ugibanja o poslušnosti vplivnim osebnostim in središčem zunaj volilnega tekmovanja. Volivci so seveda izkazali zaupanje tudi strankam, katerih dosežki v preteklosti niso bili najboljši, torej so jih poklicali k medsebojnemu sodelovanju, predvsem pa k sodelovanju s stranko z najboljšim rezultatom. Izboljšave na področjih od financ in obrambe do zdravstva in zunanje politike s politično polarizacijo niso mogoče.

Zmagovalci volitev so – kot je običajno v demokratičnih državah – izrazili željo po sodelovanju z vsemi strankami. Podpisani slovenski izobraženci pričakujemo, da se nevarno prehitevanje konča; da bodo zmagovalcu volitev omogočeni pogovori z vsemi strankami, ki bodo brez predsodkov upoštevale in seveda predlagale racionalne predloge za čim boljši uspeh države. Evropa in Slovenija z njo se nahajata v nezavidljivem položaju iz več razlogov, zato podpisani pričakujemo kompetentno vlado z ministri, ki bodo od začetka svojega mandata delovali strokovno in odgovorno.

Dimitrij Rupel, Ivan Štuhec, Romana Jordan, Lovro Šturm, Anton Stres, Aleš Maver, Andrej Jemec, Alenka Puhar, Vasko Simoniti, Borut Trekman, Igor Senčar, Janez Podobnik, Igor Grdina, Jože Mlakar, Andrej Umek, France Cukjati, Friderik Čček, Tomaž Zalaznik, Brane Senegačnik, Tamara Griesser Pečar, Janez Remškar, Jože Rant, Janez Mlakar, Ivan Rozman, Andreja Valič Zver, Marjan Podobnik, Andrej Aplenc, Marija Ogrin, Alenka Šverc.

Zbor za republiko vabi, da se podpora pridružijo vsi tisti, ki izjavo podpirajo.